

de to foreliggende Lovforslag og anbefale dem til hurtig Fremme. Men jeg gentager: det bør være en Forudsætning, at der finder en til Bunds gaaende Undersøgelse af alle herhenhørende Forhold Sted og Fjernelse af enhver, der har været med til at underskrive og godkende det Regnskab, som man vistnok uden Skrupel kan betegne som falsk.

Der har i Mødet i Formiddags været nævnt, om det ikke vilde være gør ligt overfor en mindre Bank, som ogsaa er i Vanskeligheder i Øjeblikket, og hvor muligt noget lignende Forhold har gjort sig gældende som her i den store Bank, at finde en eller anden Form, hvorunder man kunde træde hjælpende til fra Statens Side eller fra Storbankernes Side, mulig paa Foranledning af eller efter Henstilling fra Rigsdagen. Hvis det var gør ligt, vilde det glæde mit Parti, og jeg kan ikke se rettere, end at naar man kan træde til og hjælpe, hvor Sparere uden egen Skyld er kommet i Nød, er det Statens Pligt at gøre det.

Jeg anbefaler, som sagt, paa mit Partis Vegne de to foreliggende Lovforslag til hurtig Fremme.

Rode: Den Tid, der er levnet Rigsdagen til Behandling af disse vigtige Lovforslag, er meget knap. I de faa Timer, der var stillet til Raadighed for en Forsamling af tidligere Finansudvalgsmedlemmer til at modtage Oplysninger fra Statsministeren og Handelsministeren, er det dog lykkedes at faa enkelte Spørgsmaal noget klarere belyst, end de hidtil har foreligget gennem de Communiqué'er, der udsendtes henholdsvis i Juli og September i Aar, og i den Redegørelse, som Nationalbankdirektør Ussing har offentliggjort i Dag til Morgen. Men mange Spørgsmaal er endnu ikke klaret, og derfor er jeg glad ved at have hørt Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hauge, sige, at han, hvis ingen anden vilde gøre det, vilde foreslaa et Udvalg nedsat. Et saadant er en Nødvendighed. Sagens Afgørelse haster utvivlsomt, men dog ikke saa meget, at Rigsdagen bør tabe Hovedet. Den maa nødvendigvis søge oplyst — hvis det overhovedet er muligt at faa det oplyst —, hvad det er, Staten gaar ind i.

Inden denne Rigsdagssamling slutter, og man kan vel tilføje inden mange Gange 12 Timer, maa nødvendigvis en Ordning, som skaber Ro i Samfundet, være tilvejebragt. Men Rigsdagen maa ogsaa benytte disse Timer, og hvad der end besluttes, maa een Ting være sikker, hvad alle Ordførerne

har sagt: en fuldkommen Undersøgelse af alle de Forhold, der har ført til Landmandsbankens Sammenbrud, maa ske, den maa ske skaanselsløst og uden Persons Anseelse, for at man kan blive ganske klar over, hvad af Ansaret for denne Samfundsulykke — thi det er det — der hviler paa Bankens Styrelse, hvad der skyldes uafvendelige Aarsager, og hvad der maaske ogsaa skyldes en forfejlet økonomisk Politik i Landet. Den ærede Ordfører for Venstre (Brorsen) fremsatte Bemærkninger om og Pengemagtens overhaandtagende Betydning den Fare, der kan opstaa ved saadan Sammenslutning af Pengemagten paa een Haand. Det er Anskuelse, som jeg ofte har haft Lejlighed til at hævde uden altid at finde Tilslutning fra den Side, hvortil det ærede Medlem hører. Hvor der fra vor Side har været fremsat Forslag om Kontrol med Virksomheder, der har en trustlignende Karakter, har vi vel fundet Tilslutning fra alle det ærede Medlems Meningsfæller her i dette Ting, men det har dog ikke kunnet lykkes at gennemføre saadanne Forslag, fordi der har været en latent Modstand til Stede i Partiet og hos dem, Partiet samarbejdede med.

Jeg kan i denne Forbindelse ikke undlade ogsaa at sige i Anledning af det Sammenbrud, som nu sker, og hvoraf bl. a. to Mænd rammes, Landmandsbankens Førstedirektør og Direktør Riis-Hansen, at paa et vist Tidspunkt har begge de to Mænd, paa de Steder, hvor de sad, den ene i Landmandsbanken, den anden i Den overordentlige Kommission, med den største Alvor og Styrke sagt, at hvis man ikke skred ind mod den overhaandtagende Indførsel til Spekulation og til Luksusforbrug her i Landet, saa vilde det ende med en Katastrofe. Disse sidste Ord er sagt af Direktør Riis-Hansen, som sagde i Den overordentlige Kommission, at en Katastrofe af uberegneligt Omfang vilde indtræde. Og det forekommer mig, at det er noget saare tragisk i denne Sag, at denne overordentlig dygtige Mand drages med i Landmandsbankens Fald, han, som ikke har haft noget Ansvar for den forfejlede Ledelse, men er kommet til, efter at Fejlene var begaaet, medens han har maattet tage sin Del af Ansaret for de Fejl, der er begaaet ved Afregningen af Regnskaber i den sidste Tid.

Der er foreslaaet en Kommission nedsat til Undersøgelse af alle vedkommende Forhold og til skaanselsløst og uden Persons Anseelse at lægge Ansaret dør, hvor det maa være, moralsk, juridisk og økonomisk, juridisk overfor Straffeloven, hvis den er